

привлича вниманието на немските лингвисти **Хайнрих Грелман** и **Якоб Рюдигер**, които събират ромски думи и ги сравняват с различни езици; Рюдигер открива приликите между ромския и хиндустани (урду) и през 1781 г. документира откритието си. В друга своя публикация от следващата година прави сравнителен научен анализ на двата езика, който буди интерес в средите на лингвистите и колегата му Бютнер, който също изучава ромския, открива връзката му с езика пащо. Грелман, повлиян от труда на Бютнер, издава през 1783 г. книгата си *Die Zigeuner. Ein historischer Versuch* („Трактат върху историята на циганите“), включващ и темата за индийските корени на ромския език.

Междувременно, без да познава тези изследвания, англичанинът **Джейкъб Брайънт**, историк и колекционер на монети, сравнява ромски думи с публикувания през 1780 г. речник на хиндустани. Брайънт открива родството между ромски думи като *rup* (сребро) и думи на хиндустани като *rupree*; открива и кои думи английските цигани са заимствали от гръцкия език по пътя си през Европа. Някои от връзките, които прави, обаче са погрешни. Други важни открития в тази насока прави **Уилям Марсдън**, известен с проучванията си на малайския език; той доказва връзката между ромския и хиндустани и през 1785 г. представя доклада си пред Лондонското археологическо общество, което издава изследването му.

Между 1763 г. и 1785 г. откритието за връзката между двата езика (ромския и хиндустани) става известно сред научните среди в цяла Европа и така е реабилитирана историческата истина за произхода на циганите от Северна Индия.

Диалекти на ромския език. Когато циганите пристигат в Европа, те вероятно са говорили само два ромски диалекта (ромски и **синти**), но след това се обособяват различни цигански групи със специфични особености на ромската реч (възможно е тези езикови особености да са използвани и преди от някои от говорещите на първите два диалекта). Уседналите цигани възпиремат някои изрази и езикови особености от населението, с което съжителстват.

Днес ромските диалекти са обединени в следните групи (посочен е приблизителният брой на говорещите всеки от диалектите):

- **влашки** диалекти в Румъния и в други европейски страни (на тях говорят цигани от групите **калдераш**, **ловари** и други) – общо около 710 000 души;